

MARJAN VAN DEN BERG

Je neemt gewoon een aanloopje

ABCOUDE

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK

Op de dag dat mijn kleinkind geboren dreigt te worden, sta ik om tien uur 's ochtends voor het jenevermuseum in Hasselt, België. Leerlingen leven met me mee. Rot hè, mevrouw, nu wilt u zeker liever meteen naar huis. Nou, reken maar. Ik voel me geen juf. Ik ben met lijf en geest verbonden met mijn kind dat een bevalling voor de boeg heeft. Dus ik neem na afloop van de rondleiding een stevige borrel en tik ook die van een collega achterover, die zegt niet van jenever te houden. Uitstekend product, die Hasselaar. De bus in, mensen. Klaar met die werkweek. Naar huis!

Het kleinkind laat 36 uur op zich wachten. Aanstaand mede-oma Greet en ik dolen door het ziekenhuis, deppen voorhoofd van aanstaande moeder én dat van vader en roken samen in de binnentuin een sigaret. De boreling heeft nu al een slechte invloed op me. Zuipen, roken, what's next?

Mijn kind heeft een ruggenprik en een weeënopwekkend middel gekregen. Alleen dat laatste werkt. Dus ik mag mee naar de IC

voor een nieuwe prik. Ik doe echt mijn best, knikt die man met dat witte mutsje. Sorry dat de eerste ernaast zat. Ik wil hem graag geloven. Mijn kind gelooft nergens meer in. Die puft alleen nog maar. En ik denk: Zouden ze hier jonge jenever hebben?

Uren later is mijn meisje opgezwollen als een Michelinmannetje. Haar bloeddruk is hoog. Mijn nagels zijn aan gort. Dan komt er eindelijk een verloskundige die de felbegeerde tien centimeter constateert. Ik lach die kleine toe, hoop dat het geen grimas is en gebruik haar koosnaam van vroeger en van nu ook nog wel, af en toe: 'Nu gaat het vlot, Joep. We spreken misschien geen vloeiend Frans, maar baren, dat kunnen we.' Kordaat statement. Zo moeder, zo dochter, nietwaar?

Er arriveert meer familie. En er gebeurt niets. De Pakistaanse man met wie we in de wachtruimte lief en leed delen, zit zijn ouders te bellen. Die moeten een naam geven aan zijn pasgeboren dochter. Als die het niet weten, mag zijn broer het zeggen. Ze hebben samen een taxibedrijf. Hij rijdt. Broer doet thuis administratie en telefoon. 'Mijn kinderen zien hem de hele dag. Dus noemen ze hem vaak papa,' legt hij uit. Daar zijn we even stil van.

Hij ook. Maar om een andere reden. 'Naam. Moeilijk,' zucht hij. 'Greet. Dat is ook een prima naam. Of Marjan,' stel ik voor. Hij verontschuldigt zich en vertrekt.

Wij wachten. Inmiddels trekt een arts Seth Rutger zeer tegen zijn zin de wereld in. Daarna rent hij langs met een bebloed schort. Als hij mij aankijkt, zegt hij 'sorry' en hij trekt zijn jasje dicht. De verloskundige die de hechtingen verzorgt, bemerkt gelukkig bijtijds dat ze de darm heeft meegenomen, haalt het broddelwerkje uit en doet de boel opnieuw. Oude jenever is ook prima, denk ik. zelfs citroenjenever. Maar dan wel in een groot glas. Zonder ijs.

Seth Rutger gaat aan een infuus en dochter krijgt krukken van de fysiotherapeut. De derde dag mogen ze naar huis. Schoonzoon belt in het ziekenhuis voor kraamhulp. 'Belt u maar als u thuis bent.' Dat doet ie. Zegt de zorginstelling: 'U had voor halfdrie moeten bellen. Nu kunnen we voor morgen niets regelen.' We doen er drie kwartier over om mijn kind naar boven te takelen. Visoenen van graanjenever, ambachtelijk gestookt, dubbelgebeid en vooral sterk.

In de wieg ligt een larfje. Het moet gevoed

en verschoond. Dan groeit het. Mijn moederschap staat vast. Mijn omaschap heeft een borrel nodig.

Jonge moeders moeten snel weer aan het werk. Nou ja, mijn Joep mag iets langer thuisblijven. Ze kan nog niet lopen door een akelige liesblessure. En geen arts die daar iets voor weet. De fysiotherapeut krabt ook al minutenlang aan zijn kruintje.

De kersverse vader zeulde uiteindelijk zijn kreupele vrouw, pasgeboren kind en tas vol spullen naar de auto en deed daar zo onbetaamelijk lang over dat zijn uitrijkaartje verlopen was. Dus blokkeerde hij bij de slagboom iedereen die als een haas die onheilsplek wilde verlaten. Dat namen ze hem niet in dank af. En dat lieten ze horen ook. Toet! Als er nu ooit een moment in je leven komt dat je een middelvinger zou willen opsteken, is dit er toch een van.

‘En dan heb ik ook nog ontstoken borsten,’ huilt ze in mijn armen, als ik haar ondersteun bij het douchen.

‘Kind, dan ga je toch lekker aan de fles,’

zeg ik meteen.

‘Vind je dat niet erg?’ snikt ze.

Ik snap die malle vraag. De hele wereld vindt dat namelijk wel erg. Er is een borstvoedinglobby die er niet om liegt. Als je even piept, komt er een lactosedeskundige in je tepels knijpen. Maar als je eenmaal het besluit hebt genomen om je kind de fles te geven, wapperen ze in de richting van de uitgang en roepen je na: ‘De handleiding staat op het blik. Doe!’

Ik zeg tegen mijn gehavende kind: ‘Nee. Dat vind ik niet erg. Dat mag niemand erg vinden. Ik vind het erg als jij hieraan onderdoor gaat. Want het is veel belangrijker dat je een leuke moeder wordt voor Seth dan die paar antistoffen die je nu nog aan hem kan meegeven.’

‘Ja hè?’ fluistert ze opgelucht. En ze be-daart. Eindelijk. Als ze nu maar eens een nachtje door kan slapen. Zal je zien hoe ze daarvan opknapt. Want van kraamhulp rust je niet erg uit. Die komt maar drie dagen. Ze trekken de ziekenhuisopname eraf. En dan ook nog drie uur per dag. Er is een enorm tekort, dus sorry.

Maakt het wat uit dat de prille mama niet

kan lopen en dat de prille papa weer naar zijn werk moet?

Nee.

Dat maakt niks uit.

En een liesblessure wordt alleen adequaat behandeld als je profvoetballer bent.

Als je dat oploopt na een bevalling, moet je zelf op zoek. Om na maanden tot je stomme verbazing een fysiotherapeut te vinden die een specialisatie heeft in bevallingsblessures.

‘U kunt nog een gesprek aanvragen met de gynaecoloog,’ zegt de assistente. Want er is zoveel misgegaan voor, tijdens en na de bevalling.

Misschien brengt het wat rust in dat kopie, denk ik. Maar mijn Joep schudt haar hoofd. ‘Dat gesprek duurt tien minuten. En ik weet nu al dat ik dan tien minuten zit te janken,’ zegt ze.

In mijn armen ligt Seth. Hij is een beetje vel-lerig. Hij knijpt zijn ogen dicht, alsof ie niks

benieuwd is naar ons. Hij trekt een boos gezicht. Hij ligt gewikkeld in een door mij persoonlijk gehaakt babydekentje. Het bestaat uit allemaal vierkantjes en heeft zo'n jaren zestig patroon. In een heuse breiwinkel aan de Bos en Lommerweg in Amsterdam haal ik katoen en patroon.

'Dat is dan tachtig euro,' zegt de deskundige verkoopster met een ferme klap op haar kassa.

'Allemachtig. Dat is nogal wat,' mompel ik verpletterd.

Maar het wordt wel een uniek dekentje. Bovendien hebben Angelina Jolie en Brad Pitt hun kinderen ook in zo'n gehaakt dekentje in de buggy zitten, dus misschien valt het wel in de smaak. En ik voel als aankomend grootmoeder toch ernstige aandrang iets zelf te haken of te breien.

Zevenhonderd haakuren later ligt Seth in het dekentje dat, als je al die uren meerekent, een onbetaalbaar kleinood is, en weigert naar me te kijken.

'Ik heb voor jou uren zitten haken,' fluister ik hem toe. 'Lossen en vasten en stokjes. En daarna moest ik al die blokjes met de hand aan elkaar vasthaken.' Hij probeert zijn rech-

teroog open te krijgen. Maar zijn wimpers lijken vastgekleefd.

‘Jij bent een kind van mijn kind. Dat is heel bijzonder. Weet je dat wel?’ vraag ik.

Hij tuurt nu door een spleetje.

‘Je mag spugen op het dekentje. Dat kan gewoon in de was. Dat mag ook wel. Voor tachtig euro,’ vertel ik hem.

Hij geeft zijn pogingen op, sluit zijn ogen en slaapt. En ik denk even wat ik altijd denk bij een baby: ‘Eigenlijk niks aan.’

‘U kunt duizenden euro’s verdienen als u op uw kleinkinderen past!’ Ik lees het op internet en ik veer meteen op. Ik heb er één! En duizenden euro’s, da’s niet mis. Ik bekijk de kleine Seth ineens met andere ogen. Beetje te vergelijken met de blik van Cruella De Vil toen ze al die leuke kleine dalmatiërs zag waar je prachtige bontjassen van kunt maken.

‘Ik ga op jou passen, jongen,’ knik ik hem toe.

Seth kraait en spartelt met zijn linkerbeen. Hij heeft al jong een tic. Ik vermoed dat hij een geboren drummer is. Dan doet hij later

met links de pedaal van die grote trommel. Geen idee hoe die heet. Maar dat zal Seth me ongetwijfeld over een jaar of zestien uitleggen. ‘Kijk oma, dit is de band, dat is mijn drumstel en wil je ook een joint? Niet? Jij bent toch van de sixties?’ Ik dwaal af. Het wurm is nog maar zeven maanden oud. Maar wel duizenden euro’s waard, volgens advertenties op mijn computer. En ik tikte ‘kinderopvang’ alleen maar in omdat ik nieuwsgierig ben naar de ontwikkelingen op gebied van de Wet Kinderopvang. Sinds 2005 regelt die wet dat ouders, werkgevers én overheid samen de kinderopvang betalen. De ene helft van Nederland richt vervolgens een gastouderbureau op en de andere helft van Nederland brengt daar zijn kinderen naartoe. Minister Bos neemt in 2008 het tekort van een kleine 500 miljoen voor zijn rekening, want er is te weinig begroot, en hij kondigt meteen aan dat de vergoedingen omlaag zullen gaan. Hij verwacht wel dat alle vrouwen die door de gunstige regeling aan het werk gingen, gewoon aan het werk blijven.

‘Jouw mama wil lekker een dagje minder, hè wurm,’ zeg ik. Ik neem mijn oppastaak serieus. Ik zit wel aan de computer, maar hou